

GROENVOER 6

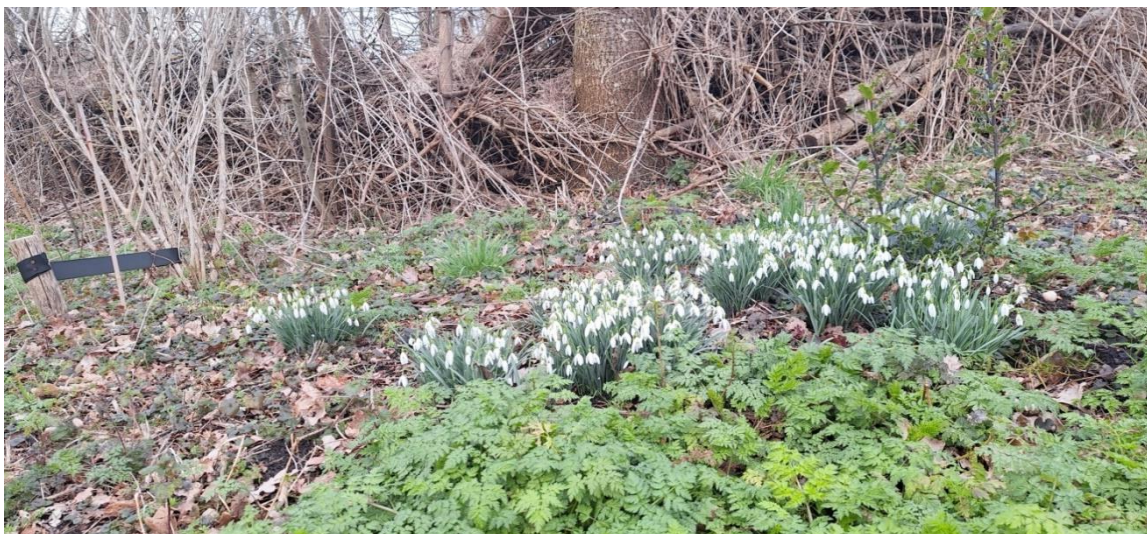
Voorwoord

Beste leden,

Dit keer een uitgebreid verslag in deze nieuwe editie van Groenvoer, nummer 6 al weer. Tijdens uw rondje golf beseft u misschien niet altijd wat er zich allemaal afspeelt achter en voor de schermen om onze golfbaan zo mooi te houden. Hoe trots mogen we zijn dat naast ons greenkeepersteam een baancommissie, een commissie duurzaam beheer en een grote groep groene vrijwilligers actief zijn. Geweldig dat met name de vrijwilligers van de commissies en de groene vrijwilligers al dit werk verzetten, en de golfbaan en de natuur zo'n warm hart toedragen. Let wel, dit gebeurt onder alle (soms moeilijke) weersomstandigheden. Zonder deze vrijwilligers zouden we dit mooie resultaat niet kunnen bereiken. Dit geldt overigens net zo goed voor alle andere vrijwilligers die hun bijdrage leveren aan de club, het bestuur en de vele andere commissies.

Daarom dan ook een groot woord van **dank, dank, dank en trots** op jullie allen. Dus beste leden spreek ook uw dank uit naar alle vrijwilligers van de club. Het seizoen is al bijna gestart door een aantal fantastisch zonnige dagen. We kijken uit naar een geweldig mooi golfseizoen op onze mooie golfbaan waarin de natuur een grote rol speelt.

Hartelijke groet, Mirjam Delfgaauw
Golfbaan Schinkelshoek
Directeur

Schinkelshoek bloeit al vroeg op

Baancommissie

Golfvereniging Schinkelshoek heeft een Baancommissie die zich bezighoudt met de bespeelbaarheid en de veiligheid op de golfbaan. Zij heeft met name een adviserende functie. Daarnaast is de commissie momenteel ook erg bezig met het optimaliseren van het ecosysteem op de baan. Het hoofddoel blijft het optimaliseren van het spelplezier van de golfers.

Wat het meedenken over de biodiversiteit betreft, raakt het werk van de Baancommissie dat van de Commissie Duurzaam Beheer. Hierdoor kunnen bepaalde onderhoudswerkzaamheden en veranderingen in de baan in goede harmonie worden uitgevoerd. Het gezamenlijk optrekken van de greenkeepers, de commissieleden en de groene vrijwilligers leidt tot mooie resultaten. En het eind daarvan is nog niet in zicht.

Samenstelling baancommissie

Gerard van Schie heeft na jaren trouwe dienst de Baancommissie verlaten en Jaap Eigenraam heeft de voorzittershamer van hem overgenomen.

Samen met Ben (hoofd greenkeeper) bespreken we situaties die je tijdens het golfspel tegenkomt. Dus graag kritisch blijven kijken naar de baan en meld bij één van de commissieleden wat je op je hart hebt. Jaap, Jeroen en Wil nemen uw op- en/of aanmerkingen vervolgens mee naar de eerstvolgende vergadering met onze greenkeeper.

NB: Tot ons grote verdriet is Gerard van Schie plotseling overleden. In het onderstaande In Memoriam gaat Mirjam uitgebreid in op Gerards grote verdiensten.

In Memoriam

Geheel onverwachts is op donderdag 27 maart onze sympathieke en altijd vriendelijke Gerard op 71-jarige leeftijd overleden.

Gerard heeft ontzettend veel voor de vereniging gedaan. Met veel passie en toewijding heeft hij jarenlang als voorzitter van de wedstrijdcommissie gewerkt en daarna zijn kennis en ervaring ingezet als lid van de baancommissie.

Gerard was niet alleen een vaste waarde op de golfbaan, maar ook altijd druk in de weer met zijn schaapjes en konijnen. Ondanks zijn vele bezigheden had hij altijd tijd voor een praatje en wist hij ook aandacht te geven aan de

schoonheid van onze golfbaan. Wat zullen we zijn opgeruimde humeur en gezellige gesprekken ontzettend missen.

Wij wensen Ciska, zijn vrouw, dochter Michelle en de rest van de familie heel veel kracht, moed en sterkte om dit immense verlies te dragen.

Golfvereniging Schinkelshoek en Golfbaan Schinkelshoek

Gerda Verbeek en Mirjam Delfgaauw

Lint van beplanting voor vlinders

We hebben als Baancommissie een plan ingediend bij het bestuur met daarin ideeën over waarin we de komende jaren willen investeren om met name de biodiversiteit te verbeteren. Uit KNNV- inventarisaties kwam bijvoorbeeld naar voren dat het aantal vlinders nog wel wat te wensen overlaat. Dit heeft zeker te maken met het ontbreken van beplanting waar de vlinders van houden en zich mee kunnen voeden.

koolwitje”.

Hoe we het gaan doen is nog niet helemaal uitgewerkt, maar we zijn van plan om een soort lint van beplanting te gaan realiseren die over de gehele baan loopt en ervoor zorgt dat er meer insecten en dan vooral vlinders op de baan komen. Daarnaast zal het uiteraard voor de golfers aantrekkelijk zijn om meer bloeiende planten op de baan te zien. En we hopen natuurlijk dat we vaak horen zeggen na een mooie swing: “ Hé, daar vliegt niet je golfbal, maar een

Helaas gaat dit niet op korte termijn gerealiseerd worden, omdat er nog geen budget voor is, maar daar gaan we wel naar streven.

Eco-toilet

Lang is er sprake geweest van het aanleggen van een zogenaamd eco-toilet. En dat was uiteraard bestemd voor de leden. Helaas waren de kosten zodanig dat dat hem niet geworden is. Maar ik moet zeggen dat ik toch schrok van wat ik hier aantrof. Met andere

woorden: het zijn niet de leden maar in dit geval de zwanen die op zoek zijn naar een toilet.

Ecotoilet??

IJsvogel

Ook de ijsvogel kan een vaste bewoner van de baan worden als we hem een beetje helpen. Wat we zeker gaan realiseren is het plaatsen van een ijsvogelwand, waar de ijsvogel in kan nestelen. De ijsvogel is een prachtig vogeltje

dat de laatste tijd steeds vaker wordt gezien op onze golfbaan (*zie foto, achter de driving range*), maar de oevers bij ons zijn niet geschikt voor natuurlijke nestbouw. De geschiktste plek voor een te bouwen ijsvogelwand is het water/de slootkant links van de T van A3 (er ligt daar al jaren een boom over het water)

De greenkeepers gaan samen met een paar vrijwilligers de nestwand bouwen en dan maar hopen op een mooi broedsucces.

Enkele nieuwe zaken

Het verleggen van de T bij B2

De T bij B2 wordt verlegd. Daar is ook al het nodige veranderd qua achterkant. Het net is weg en vervangen door een mooi scherm van onze eigen wilgentakken. De grote populier is geveld (ouderdom), er is een bankje geplaatst met een mooi schelpenpad. Links van de fairway zullen ook nog de nodige boompjes en struiken geplant worden en ook de bunkers worden aangepast (beter zichtbaar vanaf de T). Alles met de bedoeling weer een goede, veilige en uitdagende hole te creëren.

Deze wat oudere leden vragen zich af of ze niet verdwaald zijn

Onderhoud

De golfbaan bestaat uit heel veel gras, bomen en struiken met daartussen door waterpartijen en bunkers. Het vele snoeiwerk en rooien van bomen is nodig om de baan gezond en veilig te houden en er worden ook veel nieuwe bomen en struiken aangeplant. Hoe meer variatie er is in bomen en struiken, hoe meer dat ook tot uiting kan komen in de diversiteit van de flora en fauna op de baan.

Ziektes en ander ongerief

Onder andere de iepenziekte, kastanjabloedingsziekte, bacterievuur, essentaksterfte en roetschorsziekte slaan toe. Doordat er steeds vaker extreme weersomstandigheden zijn: te koud, te nat, te droog, zomerstormen enzovoort, raken bomen verzwakt. En net als bij de mens zijn verzwakte exemplaren vatbaar voor ziekten. Een goede selectie van wat wel en niet nieuw aangeplant moet worden is dan ook noodzakelijk. Maar eerst moet wat dood of ziek is opgeruimd worden. Hieronder wat sfeerbeelden.

Natuurlijk wordt het oude hout goed benut. Veel wordt verwerkt in de zogenaamde houtrillen langs de bosschages of langs de fairways. Ideale schuilplaatsen voor vogels, insecten en voor de ontwikkeling van schimmels die het hout langzaam verteren. Dat het vak van greenkeeper niet zonder gevaar is (zagen op grote hoogte) zult u begrijpen uit de onderstaande plaatjes.

Veel leden vinden het maar kaal worden maar door goed onderhoud blijft Schinkelshoek behouden. Zachte greenkeepers maken stinkende golfbanen zal ik maar zeggen.

In de pers verscheen een mooi artikel over een beroepskreeftenvisser die leverde aan de horeca waarbij de hele kreeftjes worden vermalen en dienen als vulling van de kroket. Als de overheid het vangen van de Amerikaanse rivierkreeften zou vrijgeven, kunnen we wellicht wat vissende leden zich binnen de baan laten uitleven, zodat ook wij straks in de horeca van deze specialiteit van eigen baan kunnen genieten (home grown).

Knotwilgen zijn weer gekortwiekt

Op de eerste vrijwilligersdag in 2025 was het weer de beurt aan de knotwilgen. De groene vrijwilligers stonden te popelen om hun snoeischaar en zagen weer in de bomen te zetten. Naast het nut was ook het plezier in het werk de mannen en vrouwen aan te zien.

En natuurlijk altijd weer gezellig na gedane arbeid

Familiealbum

Ode aan de zeer actieve familie Eigenraam!!

Reddingsoperatie grote berk op B6

De mooie grote berk op B6 willen we niet missen. Hij is een markante verschijning op deze hole. Maar hij is aangetast door zwammen (schimmels). En dat betekent dat hij verzwakt is.

Behandeling bovengronds

Inmiddels is de boomspiegel van de berk bedekt met bladmulch en berkengrond, afkomstig van in de Broekpolder gerooide berken. Daarmee komt uw bal onder de boom in een **GUR** terecht. Ook dit seizoen zal de berk weer verwend worden met bemesting en bladvoeding. Dat hij daar erg blij mee is, bleek wel toen ik mijn bal onder de boom vandaan haalde. Ik

hoorde hem fluisteren en meende het volgende te horen:

Ik voel je hete adem op mijn blad
en merk het doet me zeker wat.
Van top tot wortel voel ik sap en
energie in al mijn vaten.
Zo kan de sores van de schimmels
mij deels verlaten.
Dan zie ik in de winterzon via
de spiegel onder mij,
straks de nieuwe knoppen weer ontspruiten.
Zo hoop ik mede dankzij Eigenraam
nog jaren op B6 te staan.

Wat een dankbaarheid, en dat is nog maar 1 boom. Kun je nagaan wat je als groene vrijwilliger allemaal terugkrijgt voor je inspanningen!!

Bodemleven levend houden

De groene vrijwilligers worden ook regelmatig bijgeschoold. Karel Eigenraam, broer van Kees en Jaap, verzorgde op verzoek een lezing over de samenstelling en het belang van een goed bodemleven.

Groot en klein luistert geboeid naar Karels verhaal

Wat zich allemaal onder de grond afspeelt, daar hebben velen geen (goed) idee van. Ik noem hier een paar dieren die ondergronds bezig zijn: de springstaart, de mestkever, de mosmijt, de pissebed, de miljoenpoot, de mol, de wortelluis, de franjestaart, de bastaardschorpioen, de mier en niet te vergeten de worm. Dit is slechts een kleine opsomming. Allemaal dieren

met een eigen functie, naadloos passend binnen het ondergrondse ecosysteem. Daarnaast een scala aan schimmels en bacteriën. Wat die daar allemaal uitvreten is voor velen een grote verrassing. Ook de communicatie tussen de diverse levensvormen (waaronder boomwortels) en de uitwisseling van voedingsstoffen doet beseffen dat we met die bodem verantwoord moeten omgaan. Ook op Schinkelshoek. Verpesten van de bodem is zo gebeurd, herstellen is een heel ander verhaal. Dus hoort u het een en ander piepen dan hoeft dat niet per se uw roestige golfkarretje te zijn.

Mierenest met eieren

Spechtengaten rond nest op B9

Op de foto hierboven ziet een mierennest met veel eieren. Mieren eten en worden gegeten. Zij maken onder andere leefruimte voor andere bodemorganismen. Ze verplaatsen per jaar een gigantische hoeveelheid grond. En...de groene specht is een echte miereneter en op onze baan een vaste bewoner die zich vaak laat zien en horen. Aan de rand van de bunkers zitten nog al eens mierennesten. Bij B9 zag ik een groene specht bezig met het maken van gaten rond een mierennest. De mieren gingen een kijkje nemen wat er aan de hand was, het vervolg laat zich raden.

Groene specht

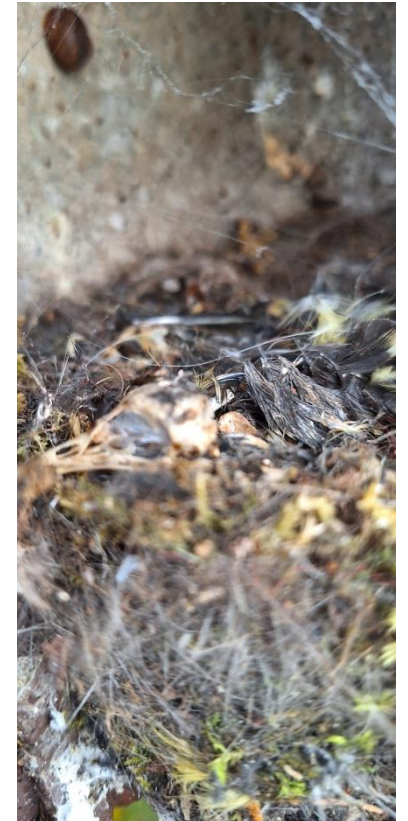

Regenworm

Schoonmaakbeurt nestkasten

November, tijd voor de najaarsschoonmaak. De bewoners willen graag een schone woning opgeleverd krijgen in het voorjaar. Het is een sport op zich wat je allemaal tegenkomt als je

in de schoonmaak werkt. Niet uitgekomen eieren, muizenpoep, levende muizen, poppen van vlinders, een koffieboonspin, dode jongen, eikenprocessievlinders en de nodige luizen, mijten en pissebedden. Kortom, een boeiend karweitje.

Nest winterkoning

Vorraadvorming, geen nest

Tel de haren van de rups

Help mee met onderzoek naar bestrijdingsmiddelen in koolmezen

In Nederland groeit de zorg over de effecten van bestrijdingsmiddelen op de volksgezondheid en biodiversiteit, terwijl onvoldoende bekend is hoe ze verspreid zijn over het land.

Daarom vindt dit jaar onder leiding van **SOVON**, het project 'Meet de Mees' plaats. Sovon is het kenniscentrum voor verspreiding en trends van in het wild levende vogels in Nederland. Met behulp van niet-uitgekomen koolmeeseieren en jonge koolmezen die dood in het nest worden gevonden, willen we in dit project meten welke bestrijdingsmiddelen aanwezig zijn. Hiermee kunnen we de verspreiding van bestrijdingsmiddelen in Nederland in kaart brengen. Als nestonderzoeker kun je een waardevolle bijdrage aan dit onderzoek leveren!

Koolmezen als indicator

Koolmezen leven dichtbij mensen, vaak in onze tuinen en parken. Tijdens het broedseizoen verzamelt een koolmees nestmateriaal en duizenden rupsen in zijn directe omgeving, die dus ook vaak onze directe leefomgeving is. Via hun voedsel komen bestrijdingsmiddelen in de koolmezen, hun eieren en jongen terecht. In het laboratorium kunnen deze bestrijdingsmiddelen worden teruggevonden.

Wat Schinkelshoek betreft geldt zeker dat er onder andere via ongediertebestrijding bij honden en katten (vlooiendoeken bijvoorbeeld) veel 'besmet haar in de nesten zal belanden.

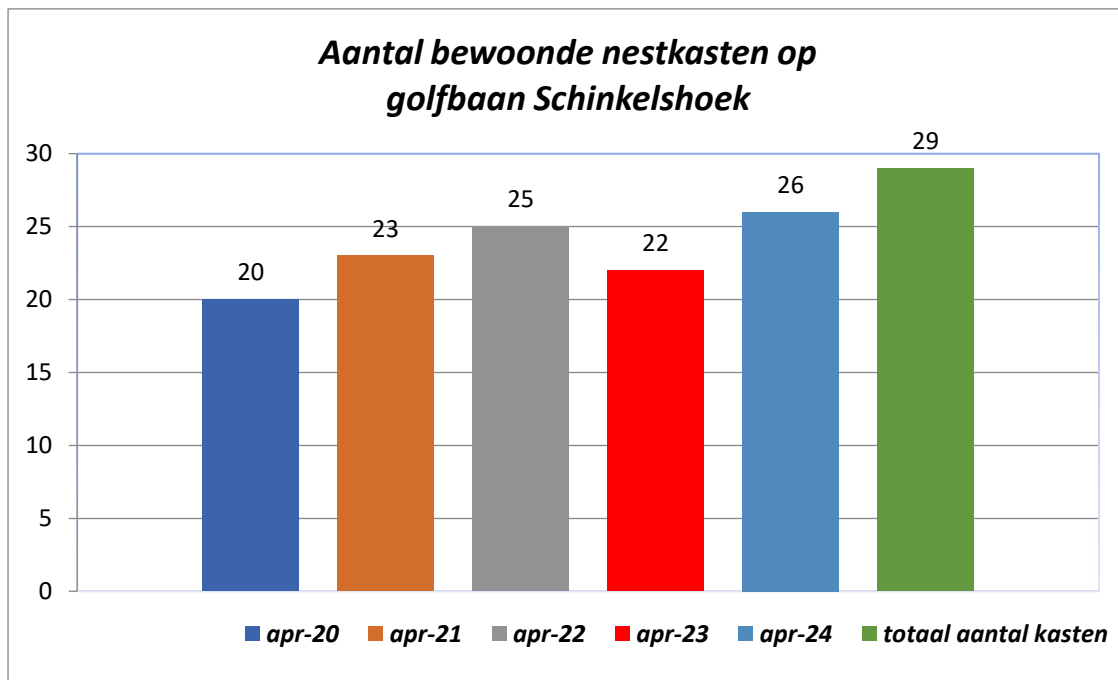
Benieuwd naar de uitslagen te zijner tijd. **Wij hebben Schinkelshoek inmiddels met 29 nestkasten aangemeld** en zoeken alleen nog een vrijwilliger met een vriezer waarin we de monsters kunnen bewaren tot ze opgehaald worden.

Hoe kun jij bijdragen?

Je kunt je aanmelden voor dit project op de [website van Meet de Mees](#). Lees daar meer over het project en vul het aanmeldformulier in als je mee wilt doen.

Bedenk daarbij dat elk monster belangrijk is. Gestreefd wordt naar minimaal 1000 monsters verspreid over het hele land.

Nog even ter herinnering de grafiek van de bezetting van de nestkasten op de golfbaan

In april gaan we weer op onderzoek uit. Benieuwd wat onze vrolijke fluiters dit jaar doen op de overspannen woningmarkt. Misschien moeten we nog wat bijbouwen. We gaan het zien.

ZUIDBUURT VLAARDINGEN RAPPORT NULMETING SOORTGROEPEN (2023)

BIJEN, VLINDERS, VOGELS EN VLEERMUIZEN

Op verzoek van de Ondernemersvereniging Zuidbuurt gaat de afdeling Natuurlijk Waterweg Noord van de KNNV drie jaar lang (2023 t/m 2025) inventarisaties uitvoeren om de ontwikkeling van een aantal diersoorten in de Zuidbuurt te Vlaardingen te monitoren.

Op basis van de metingen zal de ondernemersvereniging maatregelen nemen om te proberen de natuurwaarde in het gebied te versterken, met andere woorden: dat de aantallen van deze diersoorten na 3 jaar zijn toegenomen. Het onderzoek is gericht op een aantal specifieke soortgroepen (zgn. 'indicatiegroepen'):

- bijen (alle soorten)
- vlinders (dagvlinders)
- vogels (huismussen en zwaluwen)
- vleermuizen (alle soorten)

Opvallend was dat *de huidige natuurwaarden van de terreinen sterk verschilden*. Dit wordt vooral veroorzaakt door verschil in beheer van de terreinen en verschil in aanplanting.

Vervolg cijfers over 2024

Vergeleken met de cijfers over 2023 (0-meting) zijn er duidelijk veel meer vleermuizen gedetecteerd.

Dit had echter deels te maken met nieuw aangeschafte detectieapparatuur zodat een eerlijke vergelijking niet helemaal opgaat.

Feit is dat op Schinkels hoek de meeste vleermuizen gespot zijn en dat is niet voor niets.

Ze zijn er om insecten te vangen, om te overnachten, een winterverblijf te vinden en ook een kraamkamer (tussen half mei en eind juli). Mede door de voortvarende aanpak van de biodiversiteit via het aanplanten van bomen, struiken en heesters, deels bloeiend en besdragend, en het aanpakken en beplanten van de oevers zijn er meer insecten gekomen. Ook de aanwezigheid van vleermuiskasten en schuilplaatsen in de bomen werkt mee. Op een bewolkte zomeravond (20°C) in september bijvoorbeeld werd van 20.45 tot 22.15 uur maar liefst meer dan 300 keer het geluid van een vleermuis gedetecteerd. Het gaat dan om acht verschillende soorten.

Conclusies

Vlinders

Op Schinkelshoek was de invloed van meer begroeiing langs de waterpartijen opvallend. Het leverde een grotere diversiteit in de soorten (dag)vlinders op (13 soorten gespot).

Vleermuizen

Die voelen zich thuis op Schinkelshoek.

Huismussen

Zijn in grote getalen aanwezig rond de boerderij, en het terras natuurlijk.

Boerenzwaluwen

Zijn inmiddels de vaste bewoners van de wagenschuur met 2 stelletjes.

Bijen

-Wegens ziekte van de KNNV vrijwilliger konden de bijen dit jaar niet goed geïnventariseerd worden. Dat zal dan dit jaar weer gebeuren. Daar verwachten we bij Schinkelshoek ook veel van na al onze inspanningen.

Zomaar enkele foto's van de geheimen van Schinkelshoek.

Ook wat dood is (of lijkt) heeft wel degelijk een functie. Over biodiversiteit gesproken!!
Nu de winter voorbij is gaan we weer naar mooie lentebeelden.

Veel plezier golfers in de natuur op ons mooie Schinkelshoek!!